

Д.е.н., професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Халатур С.М.

Бровко Є.І., ст. гр. МгФБС-1-19

Крюкова Г.В., ст. гр. ФБС-1-16

Рондова М.А., ст. гр. ФБС-1-16

*Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
Україна*

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ НА ДЕРЖАВНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ

Проблема забезпечення сталого економічного зростання набуває дедалі більшого значення. Державна власність є необхідним елементом ринкової економіки. Важливим аспектом економічної політики держави є забезпечення дієвої моделі управління державним сектором, яка позитивно впливатиме на конкурентоспроможність національної економіки. В рамках загальної моделі управління державним сектором слід визначитися із застосуванням ефективних фінансових інструментів впливу на державний сектор економіки.

Державний сектор в Україні є достатньо великим за обсягом, різноманітним за організаційно-правовими формами господарювання (рис. 1). Частка державного сектору у ВВП країни складає, за оцінкою Євростату за 1 квартал 2019 року, – 13,4 % (у Канаді, Англії, Італії – близько 15 %, у США й Німеччині – близько 20 %, у Польщі – 25 %) [3].

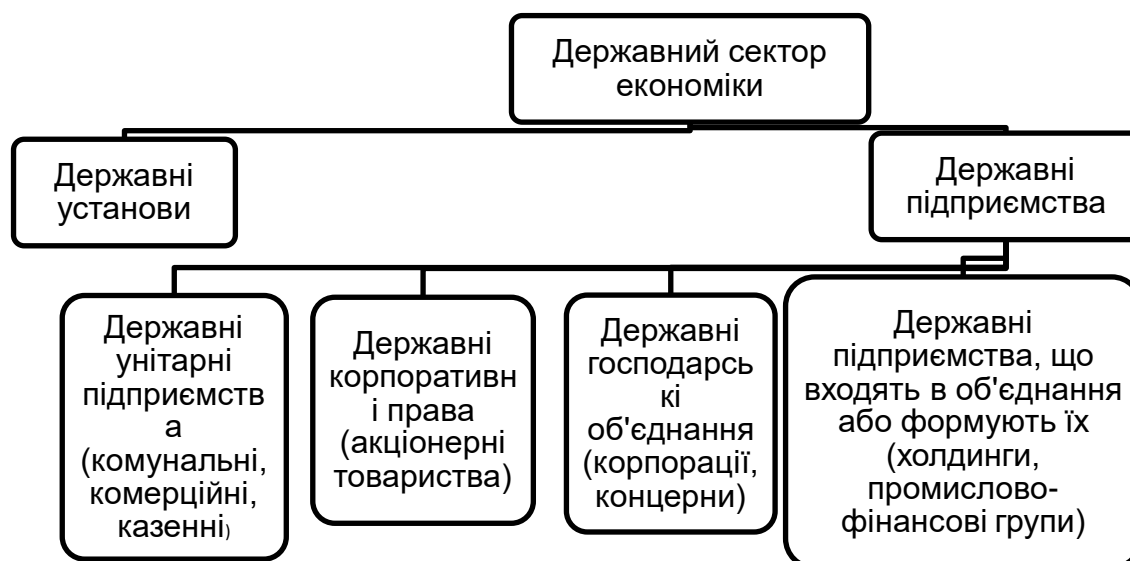

Рис. 1. Структура державного сектора економіки

Основними інструментами, що дають змогу регулювати величину державного сектору є: приватизація, корпоратизація і націоналізація (деприватизація) [4]. Результатами приватизації є: зниження навантаження на державний бюджет, скорочення бюджетного дефіциту, зменшення розміру державного боргу, підвищення ефективності роботи і модернізація приватизованих суб'єктів [1].

Найбільш розповсюдженим в останні роки інструментом управління державним майном виступає оренда. За допомогою неї реалізуються як інтереси держави щодо отримання доходу з наявних у неї виробничих фондів, так і інтереси орендаря.

Також інструментами впливу на державний сектор виступають:

– бюджетно-податкова політика (здійснення прямого фінансування установ державного сектору, фінансування інвестиційних програм). Витрати державного бюджету здійснюються у таких формах, як дотації, субсидії, субвенції.

– грошово-кредитна політика (цільове кредитування, встановлення кредитних ставок і прямий контроль за їх рівнем) [2].

Таким чином, сформована в Україні система управління об'єктами державної власності, виявила себе малоефективною за багатьма параметрами, оскільки недосконала законодавча база та невисокий рівень спеціалізації системи не забезпечують необхідне управління розвитком державного сектора з боку держави; кількість суб'єктів і об'єктів управління не відповідає необхідним потребам, створюючи надмірне навантаження на державу та відволікаючи значні ресурси країни на виконання функцій управління. виправити ситуацію можна шляхом створення дієвого механізму управління державним сектором економіки. Такий механізм повинен базуватися на пріоритетах управління державною власністю та на ефективному застосуванні фінансових інструментів впливу.

Література:

1. Звіт про роботу ФДМУ та хід виконання Державної програми приватизації у 2018 році : [Електроний ресурс]. – Режим доступу : http://www.spfu.gov.ua/ukr/reports_spfu.php
2. Стельмащук А. М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / А. М. Стельмащук – Т. : ТАНГ, 2010. – 315 с.
3. Шкільняк М. М. Управління державною власністю: міжнародний досвід, еволюція, принципи / М. М. Шкільняк // Наука й економіка. – 2016. – № 2. – С. 83-93.
4. Шкільняк М. М. Концептуальні інновації управління державною власністю / М. М. Шкільняк // Галицький економічний вісник. – 2017. – № 5. – С. 37-41.